

MEMORIA QUE ACOMPANYA EL PRESSUPOST 2013

De conformitat amb el que disposen els articles 168 del Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel que s'aprova el Text Refós de la Llei reguladora de les Hisendes Locals, i 18 del Reial Decret 500/1990, de 2 d'abril, que desenvolupa parcialment la llei esmentada, l'alcalde-president de la Corporació és l'encarregat d'elaborar el pressupost de l'entitat local i, així mateix, de presentar-lo a aprovació del Ple, acompanyat d'una memòria explicativa del seu contingut i de les principals modificacions a ressaltar respecte al de l'exercici immediat anterior.

La confecció material del projecte de Pressupost General de l'Ajuntament, corresponent a l'exercici de 2013, s'ha realitzat per aquesta alcaldia amb coordinació amb l'àrea d'Hisenda. Com és habitual, s'ha basat en els antecedents subministrats per la intervenció de fons i la unitat de comptabilitat i en els informes i propostes elaborades per part de les diferents regidories i òrgans de gestió administrativa d'aquesta Entitat local. En el present cas i donat la peculiaritat de presentar a aprovar un pressupost un cop passat ja sis mesos, s'ha comptat amb l'estat dels drets i les obligacions reconegudes netes a data 30 de juny i amb una previsió de les possibles variacions del que resta d'any.

El Pressupost constitueix el document bàsic i imprescindible de la planificació econòmica de qualsevol municipi, de conformitat amb l'objectiu compromès pel govern municipal en al presa de possessió. Com ja es va dir, i s'ha anat repetint en tots els documents econòmics aprovats per aquest govern municipal, la hisenda municipal, es trobava en una situació delicada per l'increment desmesurat de la despesa que no tenia correspondència amb l'evolució dels ingressos. Per resoldre aquesta situació, la prioritat sempre ha estat fer-ho a través d'un ajust de la despesa, més enllà d'incrementar la ja elevada pressió fiscal que patíem els ciutadans bisbalencs.

Tant amb el pressupost de l'exercici anterior com amb el pla d'ajust es va tenir especial cura en adoptar mesures tendents a la reducció de la despesa. I no únicament per la xifra assolida i posada de manifest en les darreres liquidacions de pressupostos, sinó també pels compromisos adquirits pel govern anterior en matèria de despesa, i que tenien un diferiment en el temps més enllà de la legislatura 2007/2011 per tenir incidència en l'actual.

Tot i el difícil que ha estat aprovar i executar un pla d'ajust, que contemplava moltes mesures de restricció de la despesa, sempre complicades, però encara més quan una de les mesures era la rebaixa de la partida de capítol 1 de despeses destinada al pagament de personal, s'ha demostrat que aquestes mesures eren necessàries per presentar un pressupost que garantís tant la prestació dels serveis municipals, conjuntats amb l'obligatori pagament dels préstecs sol·licitats en la legislatura anterior, i l'obligació que té

tota Corporació de garantir uns mínims d'inversió, sigui inversió per nous equipaments, o sigui per manteniment dels ja existents. En resum, s'intenta una major i més eficient en l'assignació i utilització dels recursos públics, i tenir una visió a més llarg termini que la legislatura. Es busca una estabilitat i equilibri pressupostari, i, si es possible, marcar unes línies bàsiques que primin la sostenibilitat dels serveis mínims amb suficiència pressupostaria i evitar un afogament econòmic dels ciutadans bisbalencs del present amb un increment desmesurat dels impostos, i dels bisbalencs del futur, amb un deute elevat que no permeti afrontar nous equipaments. Es fa difícil pensar quin pressupost s'hauria realitzat aquest exercici de continuar amb la tendència dels darrers exercicis.

Es presenta un pressupost que vol donar compliment al principi de sostenibilitat financera, entès com la voluntat de qui subscriu i del govern municipal de garantir un ajuntament i una hisenda municipal que sigui capaç de finançar la seva despesa compromesa (present i futura) amb recursos propis i dins els límits de dèficit, i acomplint els criteris establerts per la llei d'estabilitat pressupostaria, entesa com equilibri o superàvit estructural.

Tot això en un context on els ingressos municipals continuen en davallada a conseqüència de la crisi econòmica, les administracions superiors continuen rebaixant les transferències corrents i la Generalitat acumulant impagaments que es situen en aquest moment al voltant dels 2.5 ME, quantia que ara fa 18 mesos era de 700.000 euros. Aquestes circumstàncies aconsellen mantenir les mesures de contenció de la despesa i de rebaixa de impostos municipals tant per equilibrar la hisenda municipal, com per millorar el nivell de vida dels nostres conciutadans.

En el quadre següent podem observar una evolució dels ingressos pressupostats en els darrers exercicis econòmics, i per tant la seva evolució.

Ingressos/exercici	2006	2007	2008	2009	2010	2011 no aprovat	2012	2013
Corrents: Capítols 1 a 5	7.923.687,90	9.339.188,05	10.415.221,94	10.026.395,90	10.224.432,75	9.845.067,22	10.184.257,02	10.055.924,00
capital: Capítol 7 i 8	3.399.169,05	3.033.527,34	1.004.635,50	2.980.848,00	3.106.293,65	0,00	0,00	0,00
Financeres: Capítol 9	2.626.006,68	2.100.601,42	1.762.381,42	1.200.409,72	1.896.262,80	0,00	0,00	0,00
TOTAL PRESSUPOST	13.948.863,63	14.473.316,81	13.182.238,86	14.207.653,62	15.226.989,20	9.845.067,22	10.184.257,02	10.055.924,00

Si el pressupost presentat a aprovació l'any 2012, tal i com vaig manifestar en múltiples ocasions, no era el que cap bon governant voldria presentar, el d'aquest exercici, sense ser perfecte, si acosta molt més. En matèria de despesa, s'equilibra més el pes que tenen els diferents capítols, si bé es de destacar, que a criteri de l'alcaldia, el capítol 1 tot i haver passat de prop del 60% a menys del 50% del total de la despesa té un pes encara excessiu per un bon equilibri de la hisenda municipal. El mateix pot dir-se del pes de les

amortitzacions de préstec que per primera vegada arriba a superar els 915.000 euros anuals és a dir gairebé el 10% de les despeses.

Capítol 1 despeses	2006	2007	2008	2009	2010	2011 no aprov	2012	2013
Capítol 1 despeses	3.757.928,00	4.421.286,50	5.288.113,06	5.446.756,45	5.700.458,67	5.940.000,00	5.443.910,02	4.880.742,80
Corrents: Capítols 1 a 4	6.889.915,82	7.845.868,07	9.382.967,47	9.360.251,77	9.535.692,67	9.428.067,22	9.167.267,02	8.663.712,26
Financeres: Capítol 9	566.957,21	519.691,07	531.927,00	549.178,00	529.770,55	417.000,00	695.990,00	919.000,00
TOTAL	7.456.873,03	8.365.559,14	9.914.894,47	9.909.429,77	10.065.463,22	9.845.067,22	9.863.257,02	9.582.712,26
Diferència	50,40%	52,85%	53,34%	54,97%	56,63%	60,33%	55,19%	50,93%

En el quadre següent veiem l'evolució pressupostària de les despeses de personal (capítol 1) i de les despeses de béns i serveis . Com es de veure l'esforç de contenció en els darrers dos exercicis econòmics es evident.

capítol 1+2 despeses	2006	2007	2008	2009	2010	2011 no aprov	2012	2013
Capítol 1 despeses	3.757.928,00	4.421.286,50	5.288.113,06	5.446.756,45	5.700.458,67	5.940.000,00	5.443.910,02	4.880.742,80
capítol 2 despeses	2.482.970,42	2.750.594,66	3.121.831,28	2.953.498,71	2.930.334,00	2.826.645,00	2.771.527,00	2.903.100,00
TOTAL	6.240.898,42	7.171.881,16	8.409.944,34	8.400.255,16	8.630.792,67	8.766.645,00	8.215.437,02	7.783.842,80

I aquest estalvi en capítol 1 ens permet, tot i l'augment en un 50% de les despeses financeres d'amortització de capital en els darrers dos anys, assolir un estalvi en pressupost de més prop de 600.000 euros que es dediquen en gran mesura al capítol 6 d'inversions.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011 no aprov	2012	2013
Ingresos corrents (I a V)	7.923.687,90	9.339.188,05	10.415.221,94	10.026.395,90	10.224.432,75	9.845.067,22	10.184.257,02	10.055.924,00
despeses corrents (I a IV+ IX)	7.456.873,03	8.365.559,14	9.914.894,47	9.909.429,77	10.065.463,22	9.845.067,22	9.863.257,02	9.460.538,80
Diferència	466.814,87	973.628,91	500.327,47	116.966,13	158.969,53	0,00	321.000,00	595.385,20

El pressupost que es porta a aprovació es de 10.055.924,00 un 2,5 % més baix que el de l'exercici anterior. Aquesta xifra que podria entendre's insuficient, cal que sigui presa en consideració en relació a les variables que es detallen, de forma resumida, a continuació:

En el capítols de despeses l'amortització de préstec arriba als 920.000 euros per contra els 417.000 de l'exercici 2011 i els 695.000 del 2012, a conseqüència dels préstecs sol·licitats amb període de carència a la legislatura 2007/2011.

També cal preveure que el nostre ajuntament ha rebaixat de forma significativa el període de pagament a proveïdors, dels 120 dies del darrer trimestre del 2011, als 70 actuals amb el compromís de pagar a 30 dies a final d'aquest exercici 2013.

En el capítol d'ingressos, val esmentar la davallada de l'IBI establerta per voluntat de l'equip de govern de rebaixar la pressió fiscal i que suposarà l'ingrés d'uns 200.000 euros menys. De igual forma cal tenir en compte la més que probable desaparició del fons local de cooperació que atorgava la Generalitat i que en el darrer exercici va ser de 184.000 euros.

Per inversió es pot dedicar amb recursos propis de poc menys de 530.000 euros que representen un 5.22% del pressupost. I a questa xifra és un punt important del pressupost, ja que trenquem una tendència que es va instaurar en la legislatura 2007/2011 de que aquesta quantia amb recursos propis era gairebé inexistent. Només recordar que la xifra més alta aquella legislatura foren els 150.000 euros de l'exercici 2008 i la més baixa els 15.000 euros de l'exercici econòmic 2010. En un ajuntament eficient i autosuficient, el que cada cop més és demana a totes les administracions, poder destinar amb recursos propis un 5% del mateix del pressupost, és una notícia important, si bé l'objectiu, inassolible a curt i mig termini, hauria de ser de poder destinar-hi un 10%.

L'estalvi net del pressupost alhora ens permet tenir un fons de contingència de més de 85.000 euros, que s'instaura per primera vegada en el nostre pressupost en el capítol 5 de despeses.

I això tenint en compte que per aquest exercici 2013 el capítol 9 d'amortitzacions de préstecs ascendeix dels 695.000 euros als 919.000 euros. Per fer-ho no ha calgut incrementar els ingressos, sinó que s'ha actuat sobre les despeses. És significatiu que aquest pressupost contempla un nivell d'ingressos similar al de l'exercici 2012, que ja era força menor que els del 2010, 2009 i 2008. Cal recordar que el 2011 no es va aprovar cap pressupost, tot i que l'esborrany presentat i no aprovat era superior també.

Per aquest exercici els ingressos corrents es mantenen, tot i aplicar una rebaixa en el principal impost municipal, l'Impost de Bens Immobles, i una rebaixa en l'ICIO i taxa d'activitats, així com una congelació en la resta d'impostos i taxes municipals com analitzarem més endavant. Com ja vaig exposar en la memòria del pressupost anterior aquest era l'objectiu del nou equip de govern. **Equilibrar els comptes municipals sense incrementar la pressió fiscal.** També cal destacar que s'han tornat a fer previsions molt ajustades respecte la quantia a ingressar. Tot i algunes afirmacions en el sentit que es podia pressupostar una quantia més elevada, a prop de finalitzar aquesta anualitat, s'observa que la quantia de drets reconeguts nets gairebé s'acompleix amb les previsions del pressupost, no així els drets líquids que queden 1ME per sota de la previsió realitzada.

La reducció de despeses bàsicament ha estat del capítol 1 de personal. El capítol 2 aquest any formalment augmenta respecte l'any anterior, encara que es troba per sota dels que s'aprovaven a les legislatures 2008 a 2011. Tot i l'increment de l'IVA i dels impostos

indirectes que graven el carburant, aquest increment respecte a l'any anterior es deu per la dotació de mes partides (activitats joventut, comunicació, retribució professional urbanisme) i per la realització de la fira d'antiquaris. Si es treuen aquests conceptes és la mateixa partida que l'any anterior, que tot i el que es va manifestar per part d'alguns, ha estat suficient per tancar aquest exercici 2012.

En l'exercici 2013, tal i com va passar en l'exercici 2012, hi ha imputats 125.000 euros de retribucions dels regidors al capítol 2 quan anteriorment ho havien estat a capítol 1. Per tant, en puritat per les comparacions caldria fer aquests ajustos.

Per altra banda una memòria ampliada amb més dades i un estudi de la liquidacions dels darrers exercicis pressupostaris es penjarà al web : www.la.bisbal.cat/alcalde

PRESSUPOSTOS DELS ORGANISMES AUTÒNOMS

El patronat municipal d'esports, que havia estat deficitari els exercicis econòmics 2009, 2010 i 2011, sense que s'adoptés cap mesura efectiva, ha estat una de les principals preocupacions de la hisenda municipal. La incorporació fa dos anys d'una nova plaça de tècnic d'esports ha provocat que aquest capítol assolís el 70% del pressupost del patronat, amb l'agreujant que l'externalització del servei va suposar un cost total major, i una disminució d'ingressos preocupant. Calia adoptar mesures urgents i definitives per eixugar el dèficit, i que no suposessin la reducció de serveis o de subvencions a entitats com proposava l'anterior equip de govern, el que en cap cas garantia eixugar el dèficit anual i acumulat, i molt menys a curt termini. Ja ho vàrem anunciar en el pressupost 2012 i la presa de les mesures que anunciaven han suposat eixugar el dèficit estructural que arrossegava el patronat municipal d'esports els darrers anys. Tant es així que en aquest pressupost ens permet reduir l'aportació de l'Ajuntament que havia arribat el 2009 i 2010 a ser de 280.000 euros i deixar-lo a 220.000 euros, reduint, sense que ho faci el servei prestat, el total del pressupost del patronat dels 384.000 euros del 2012, i els 414.000 euros del 2011 als 355.000 euros. Tant es així que fins i tot es pressuposten noves activitats, s'augmenten la partida a les ja existents, i s'augmenta les subvencions a entitats i que aquest any augmenten dels 11.000 als 18.000 euros anuals.

CONCLUSIÓ

El Pressupost per al 2013 s'ha elaborat amb serietat, austeritat , rigor, i fruit de l'experiència del que es va redactar el 2012. Tot i ser molt similar en números absoluts a l'anterior, l'aprovació i execució del pla d'ajust, ha permès reduir molt la despesa destinada al pagament del personal, permetent alliberar una quantia important per la inversió.

La inclusió de les actuacions per a la gestió de les diferents àrees de govern s'ha valorat acuradament, vetllant en tot moment per l'eficiència màxima i per la reducció de la despesa i amb l'objectiu d'obtenir un estalvi pressupostari d'inici per a finançar les inversions mitjançant recursos propis. Aquest pas ens ha permès, més d'hora del que tothom tenia previst permetre una capacitat inversora important amb recursos propis, de tal manera que no comportin un ofegament de la tresoreria municipal pel pagament de la despesa compromesa i l'alt grau d'endeutament. El primer pas està fet, però no podem oblidar que cal un rigor i una vigilància constant, i com es demostra en tots els quadres adjunts, el que és tan difícil aconseguir, és molt fàcil d'esguerrar i tornar a una situació difícilíssima per la hisenda municipal. Desitgem que tothom hagi après dels errors passats, i ja que, tot i haver-ho demanat en el pressupost anterior de comptar amb la confiança, comprensió i col·laboració de tots, no es va produir, reiterem que ens cal la col·laboració de tots oposició, treballadors municipals i ciutadans, per tenir una hisenda municipal equilibrada, que ens permeti no tant sols una pressió impositiva i tributaria assumibles pels ciutadans, sinó una capacitat inversora adequada i convenient pel manteniment i desenvolupament de la ciutat i un manteniment dels serveis amb uns estàndards de qualitat acceptables. Es responsabilitat de tots.

Òscar Aparicio Pedrosa
Alcalde i Regidor d'hisenda

La Bisbal d'Empordà, 9 de juliol de 2013.